

Activiteiten 2025

23 april - Feestelijke onthulling bord bij het Bergse 'Raedthuys'

Bewoners en omwonenden van 'Het Raedthuys' –de naam van het appartementencomplex dat in 2020 op de plek van het voormalige gemeentehuis van Nederhorst den Berg is gekomen – waren aanwezig bij de onthulling van een prachtig fotobord. Op hun initiatief is een deel van het plein tegenover het complex opgefleurd. Tegels zijn vervangen door fijn grind, en daarop zijn twee bankjes geplaatst met rondom mooie beplanting. In eerste instantie was het de bedoeling om hier de gerestaureerde keramieken wasserij-panelen uit de voormalige raadzaal te plaatsen. Deze panelen verbeelden de ontwikkeling van de vele wasserijen in het dorp. Voor deze locatie waren de panelen echter te kwetsbaar en zijn daarom geplaatst in de hal van het Sociaal Cultureel Centrum aan de Blijklaan. In plaats van de panelen is er een fotobord met informatie gekomen, met als titel: 'Een plek met een rijke geschiedenis'. Dit bord met tekst van Gerard Baar en vormgegeven door Theo Cozijn, toont de geschiedenis van het gemeentehuis op de diverse locaties en door de jaren heen. Vooraf gegaan door een toespraak van de voorzitter van de Historische Kring: Ton Kuijs, is het bord woensdag 23 april 2025 feestelijk onthuld door Gerard Baar en initiatiefnemer Sjon Wingelaar, waarna onder het genot van koffie met gebak nog gezellig op en rond de bankjes nagepraat werd.

3 en 4- mei - Geslaagde viering van 80 jaar bevrijding

De viering begon op zaterdag 3 mei met de officiële opening van de tentoonstelling over Nederhorst den Berg tijdens en na de oorlog, door wethouder Rosalie van Rijn. De tentoonstelling, perfect samengesteld door Karien Veerman en Corry Schoordijk, gaf een mooi overzicht van hetgeen de kring over dit alles in haar bezit heeft, aangevuld met door leden in bruikleen gegeven spullen. Het getoonde nodigde de bezoekers uit om onderling gesprekken aan te knopen over wat zij nog wisten over die moeilijke jaren.

In de middag was het woord aan voorzitter Ton Kuijs voor een lezing, met treffende beelden, over oorlog en bevrijding in ons dorp. Rond de vijftig mensen waren naar de Bergplaats gekomen om te luisteren naar zijn gedegen uitleg over het ontstaan van de oorlog en wat het allemaal teweeg heeft gebracht. De uiteindelijke bevrijding bracht hij in beeld met authentieke opnames die de Kring bezit. Ton kreeg na afloop een welgemeend applaus.

Tot aan de sluiting op 4 mei, rond vier uur 's middags, is een aanzienlijk aantal bezoekers, waaronder veel jongeren, naar het tentoongestelde komen kijken. Een mooie opsteker voor de samenstellers. Diverse bezoekers bleven, onder het genot van een drankje, nog napraten over hoe zij het een en ander hadden beleefd. Dank zij de inzet van een enthousiaste groep medewerkers en gezien de belangstelling voor de lezing en de tentoonstelling, kunnen we terugkijken op een geslaagde viering van 80-jaar bevrijding.

15 mei - Lezing over de Archeologische vondsten rond de restauratie van kasteel Nederhorst

De lezing is gehouden door archeoloog Gert-Wim v.d. Meent, namens AWN Naerdincklant: vereniging van vrijwilligers in de archeologie. De restauratie was nog maar net begonnen of er werd al iets bijzonders ontdekt. Onder de vloer in het zand zijn resten van een fundering gevonden. Uit welke tijd het stamt en wat er verder omheen is gevonden heeft Gert-Wim die avond in het Sociaal Cultureel Centrum (SCC) uit de doeken gedaan.

Van de aannemer die het kasteel ombouwt tot appartementencomplex, kreeg Gert-Wim veertien dagen de tijd om archeologisch onderzoek te doen, bij een onder de keukenvloer gevonden oude fundering. Met zijn team heeft hij alles op alles gezet om zoveel mogelijk resultaat te boeken. Zo is in de links aan de achterkant van het kasteel gesitueerde keuken metselwerk uit de 14de eeuw tevoorschijn gekomen. Er is tevens een laag as van 2 á 3 cm gevonden, die waarschijnlijk uit het Rampjaar 1672 dateert.

De oudste vondst is een tussen 1312 en 1355 geslagen munt, waarnaast ook een West-Fries-Duitse uit 1663. Ook is er een tinnen paardje en een 'strijksteen' gevonden waarmee door wrijving zowel gestreken als fijngemalen kon worden. Verder is gevonden: een parfumflesje uit 1850, glaswerk, restanten van wijnflessen, allerlei soorten scherven en goudse pijpenkoppen.

De namens Naerdincklant uitgevoerde missie van Gert-Wim kan als geslaagd beschouwd worden, want er zijn rond de 1400 vondsten gedaan. Als toegift is er bij toeval gevonden: een zeefplaatje van Toonder Studio's. De gevonden voorwerpen komen in een in de gemeenschappelijke ruimte geplande vitrine van het verbouwde kasteel. Het applaus tot slot sprak de nodige waardering uit voor de duidelijke uiteenzetting.

Regionaal Erfgoedfestival 2025

Het thema van het Regionaal Erfgoedfestival 2025 was “makers in Gooi en Vecht”. Het festival is gehouden van **27 mei t/m 14 september 2025**. Een van de onderdelen was een reizende tentoonstelling met banieren. Hierop zijn makers/nijverheid afgebeeld, waarvan een over de wasserijen in ‘s Graveland en Nederhorst den Berg. De Historische Kring heeft meegewerkt in

de vorm van een fietsroute gericht op bekende makers in het dorp, zoals schilders, hoepelbuigers, wasserijen, hekken, beelden en bouwwerken. In een fraai vormgegeven programma-boekje zijn alle activiteiten vermeld.

4 oktober - excursie Landgoed Zonnestraal in Hilversum

De excursie begon met koffie/thee in de brasserie op het Landgoed. Daarna trok het gezelschap met de op het landgoed geboren en getogen gids Jan Schriefer het terrein over. Tijdens de wandeling vertelde Schriefer enthousiast over hoe dit prachtige complex tot stand is gekomen. Hij wist vlot en beeldend veel te vertellen over de lange en interessante geschiedenis van het landgoed. Zonnestraal werd een beroemd sanatorium voor tuberculosepatiënten. Het is gebouwd met geld uit de vinding van een procedé om het afvalproduct van de diamantindustrie: diamantpoeder voor 100% terug te winnen. Hiermee kwamen de plannen van Jan van Zutphen, de grote initiator rond de vinding en het idee voor de bouw van een sanatorium, in een stroomversnelling. De diamantvakbond kocht van de opbrengst van het afvalproduct een landgoed van 116 ha in Hilversum. De architecten Duiker en Bijvoet kregen de opdracht om een sanatorium op het tot Zonnestraal omgedoopte landgoed te ontwerpen. Met als resultaat bijna lichtgevende gebouwen die in een soort boog zijn neergezet. Er is optimaal gebruik gemaakt van licht, maar vooral zonlicht. Als monument van licht en lucht, gebouwd als manifest van solidariteit en hoop, is Zonnestraal een monument van wereldklasse.

Zo kwamen we door de deskundige en boeiende uitleg van de heer Schriefer veel te weten over de geschiedenis van Zonnestraal. De 26 deelnemers waren vol lof over de rondleiding en zeer verrast over wat er op het landgoed allemaal te zien is.

13 september – Open Monumentendag

Op Monumentendag stond de deur van de werkruimte van de Historische Kring, in het Sociaal Cultureel Centrum (SCC) aan de Blijklaan, open voor publiek. Van 11.00 tot 16.00 uur was iedereen welkom voor het verkrijgen van informatie over onze activiteiten. Ook werden er doorlopend oude films en foto's getoond en waren er allerlei waardevolle attributen en documenten te zien. Zoals het wasserijtableau van keramiste Nenna Ubink. Verder was een cultuurhistorische fietstocht door het dorp samengesteld. De belangstelling voor een bezoek aan onze werkruimte was niet overweldigend. Ook voor de fietstocht was de belangstelling gering. Wel konden we enkele nieuwe leden welkom heten.

24 oktober - Lezing 'De aanleg van het Hilversums Kanaal 1933-1937: Van crisisproject tot icoon voor de recreatie'.

Aan de hand van bijzonder beeldmateriaal liet historicus Henri Spijkerman die avond, voor de circa zeventig geïnteresseerde bezoekers, zien hoe de werkzaamheden aan het kanaal in 1933 begonnen en in 1937 gereedkwamen.

Daarnaast nam hij de bezoekers in het kort mee in de talloze ontwikkelingen in de bebouwde omgeving langs het kanaal en de (hedendaagse) functies voor de water-, roei- en vissport. Hij verraste zijn publiek op een duidelijk uiteenzetting over dit bijzondere kanaal.

De sluis en de brug van 't Hemeltje zijn eigendom van de gemeente Hilversum. Dit in de jaren twintig van de vorige eeuw sterk uitbreidende dorp zocht naar een uitweg om de grote omweg die het voor de aanvoer van goederen over water moest maken. Met de aanleg van het Hilversums kanaal was dit opgelost en konden ook grote schepen zonder hindernissen in de nieuwe haven in Hilversum afmeren.

In het kader van de bestrijding van de werkloosheid is een groot deel van het kanaal door Bergers en Kortenhoevers met de schop uitgegraven. Daarna baggerde een baggermachine de vaargeul uit tot een diepte van drie meter. Het laatste stuk van het kanaal leidde kaarsrecht naar de boerderij het Hemeltje. Precies op die plek was de sluis naar de Vecht geprojecteerd. Ter compensatie kreeg de sluis de naam 't Hemeltje.

Het Hilversums Kanaal blijft na het wegvallen van het beroepsscheepvaartvervoer richting de Nieuwe Haven toch druk bevaren. Het is in deze waterrijke streek een onmisbaar onderdeel geworden van het enorm toegenomen watertoerisme.

Het publiek bedankte Henri met applaus voor zijn mooie samenvatting van de perikelen rond de aanleg van het Hilversums kanaal in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw.

De meer uitgebreide verslagen van de activiteiten zijn te lezen op de website:
www.historischekring.nl